

# SZÉKESFEJÉRVÁR.

## TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

### A lap ára

háshoz hordással vagy postán küldve:  
Egy évre . . . . . 4 frt.  
Fél évre . . . . . 2 frt.  
Negyed évre . . . . . 1 frt.

### Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:  
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 krért  
igtattatik be.

## KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap.

44. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czimzendenők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

### A vásárolásról.

A vásárolás, mely a czopfos idők hagyománya, egyértelmű az örökös utazással vagy vándorlással városról városra, faluról falura, országból országba, sőt egyik világrészről a másikba.

Az országos vásárok a népet a különben sem nagyon kedvelt munkától elvonják s a közvagyonosodás kárára, korhelységre szoktatják. És ha most tekintetbe vesszük az ily munkaszünetek messzeható horderejét, lehetetlen hogy fel ne ismernők azon hátrányokat, mit nemzetgazdasági szempontból gyakorolnak, ugyanazért a vásárok leszállítását és szabályozását lehetetlen nem pártolni.

Ha tekintetbe vesszük az ország kereskedelmi és közgazdasági érdekeit, úgy okvetlen a vásárolás megszüntetését fogjuk pártolni. Mert míg egyrészt lendületet ad egy napra az ipar és kereskedelemnek, addig tiszteres időt elrabol az iparostól, a közvagyonosodás kárára.

A közvagyonosodás fogalmával egyszersmind a népek takarékosági fogalma is fejlődik. Az országos vásár előtt és után egy pár hétig a kereskedelem pang és az ipar szunnyadozik; mi által a társadalom anyagi léte túlság s nélkülözés között váltakozik; — holott az országos vásárolás megszüntetésével a kereskedelem és ipar folytonos virágzásnak indulna; a szükségletek szaporodása úgy a vagyonossági fölemelkedés nemcsak szabályos rendezett életmódot hoznának létre, hanem fölébresztenék a munkaösztönt egyaránt a szegénynél úgy, mint a vagyonosnál is, mi által a nemzetgazdaság egyik föfeltétele, mely abból áll, hogy minden ember hasznos munkálko-

dásra van hivatva, teljesebbé jöve: azáltal mindenki úgy saját egyéni, mint állami jólétre közreműködik. — Ugyanazért ezen alkalommal nincs talán helyén kívül azon javaslatot koczkatatni, hogy iparunk és kereskedelmünk felvirágoztatására nézve nem volna üdvösebb teendő, mint az országos vásárok megtartását egyszer és mindenkorra megszüntetni. — Ezáltal megszüntetve lenne azon körülmény, hogy a vásárookra betóduló idegen kereskedők, hitvány áruikért a pénzt az országból kiviszik. A vásárok megszüntetével nemcsak a termelés mozdíthatnák elő, de tőkék gyűjtésére is alkalom nyílnék, azonkívül pedig közmívelődési tekintetben roppant nagy szolgáltatást tenne annyiból, mert saját kezeinkben ragadnánk a kereskedelmet, általa a hitel és bizalom növekednék, míg ismét kiterjedt működésre arra ösztönözne a még kezdetleges állapotban levő néposztályainkat, hogy az ipar és kereskedelemben jövőjét látva arra serkentené a fiatal nemzedéket.

Minden ország és minden város törekednék azon javakat állítani elő és termelni legnagyobb mérvben, melyeknek létrehozása fáradságból áll, s melyeknek megszerzését egy országos vásárig halasztotta. Világos, hogy az emberiség csak akkor fog legkényelmesebben élni, ha a szükségleteihez megkívántató javakban bővelkedni fog; — de ezen czél eléréséhez ama feltétel kívántatik, hogy a javak ott állíttassanak elő, a hol természetük és minőségük szerint legkevesebb költséggel és fáradsággal eszközölhetők. — És ha így a vásárolásnak legfőbb előnyeiből is iparunk és kereskedelmünkre következtetéseket vonunk, tapasztalni fogjuk, hogy a kereskedelem virágzásának sohasem előnyére, de sőt mind

inkább kárára van és volt a vásárolás, ugyanazért mi mint a haladás és jólét előharcosai mindenütt és mindenkor a vásárolás ellen fogunk harcolni; és ha az előítéleteket legyőzve, sikerülni fog azt az időt elérni, midőn haszontalanságát és az iparra nézve káros voltát belátva, a vásárolás megszűnend, — önértetes meggyőződéssel mondhatjuk, hogy a czél elérhetésénél, bár észrevétlenül, nekünk is volt részsünk; s hogy az összességben, mi is járultunk a köljólet előmozdításához a közmívelődés terjesztéséhez s így az emberiség folytonos fejlődésében nekünk is van csekély részünk!

L. S.

### Gondolatok a temetőben.

Külföldön úgy, mint hazánkban egy újabb mozgalom indult meg, mely a kor uralgó szellemirányára támaszkodva, csakhamar táborába gyűjté az „utilitarismus” híveit, úgy, hogy a ki pártjokra nem áll, könnyen azon gyanut vonja magára: a nemzetgazdasághoz vagy nem ért, vagy a közvagyon elpazarlásának barátja. A hullák elégetésének dívatos kérésére czélzok a mondottakban.

A temetkezés szokott módja az ujitók állítása szerint, hova tovább folytatjuk: annál inkább tönkre tesz bennünket, elrabolván tengernyi különben hasznosítható termő földet tőlünk, sőt a lassu felbomlási folyamat alatt oly ártalmas vegyületeket közölve a talajvízzel, mely a kutakba szivárogva Isten a megmondhatója mily retentő betegségeknek lehet szülője. A közvagyon s közegészség oly nagy kárt szenved a temetők fanntartása által, hogy — ha nem vigyázunk még reánk okoskodják — eltörölve a multak e kárhözváltandó szokását, mindnyájan földesurakká s mathusalemi életkoruakká fogunk lenni. Isten látja lelket, bizony nekem is jól esnék egy pár száz holdnyi

## TÁRCZA.

### Gyülölj meg....

Gyülölj meg s átkozz, hogyha szerelemnek Szivedbe' lakhely nem teremteték;  
Vess meg, ha ajkam irgalmat könyörgne S szemedből egy mosolyt is esdenék.  
Tépd szét szerelmem', hogyha ön feledten Megint te hozzád s csak oda vezet,  
Végső reményt zárt e végtelen érzés,  
Óh jaj! hogy immár ez is elveszett!

Gyülölj meg s átkozz, legyen ajkad néma,  
Ha kétség' esve várom egy szavad;  
Ragyogjon arcod az öröm tüztől,  
Ha balga szivem érted megszakad;  
Tiporj a porba, honnan égi vágygyal Szerelmem hozzád a magasba vitt;  
Ne lásd, ne tudd bilincsbe nyűgött lelkem Elolthatatlan vágyódásait.

Gyülölj meg s átkozz, mondd, hogy kebelednek Gyilkos tör léssen mindenik szavam,  
Kaczagj az álmon, melybe balga módra Oly rögóta ringatom magam';  
Verj meg szemeddel, szemeid tüzével,  
Mig lelkem tőle végkép összeeg,  
Tudom, tudom, hogy fájdalmam díjába' Más méltatást nem érdemelheték.

Gyülölj meg s átkozz, tenkezeddel tépd meg A lánczot, a mely lelkedhez kötött;  
Oh látom én, hogy mily nagy messzeség van A te szived s az én szivem között;  
Te szikla vagy s én felleg, mely borongva Setét arczával közeledbe száll,  
Az én sorsom: leesni a magasból,  
Maradj te a nap sugarainál.

Gyülölj meg s átkozz, mondd, hogy nem szerettél,  
S csupán álom volt eddigi hitem  
S hazug valék, ki csalfa szívvvel csüngtem  
Mennyet ígérő szép szemeiden;  
Tiltsd meg kiejtmem nevedet, a melyen  
Az én szerelmem foltot, szennyet ejt,  
Gyülölj meg s átkozz, azután felelj el,  
Kit minden átkoz, gyülölj és felejt!

Csongor.

### Halottak emléke.

(Halottak napján.)

Gyászt öltnek az élők, kiki siet halottját, kedves halottját nézni meg, áhitatos imáival áldozva a drága hantokon.

A halottak városa megnépesül; jövevények érkeznek, kik közül sokan — mit sem sejtve még — lépnek a megáldott helyre, anélkül, hogy megnéznék jól a helyet, hol — lehet — egy rövid év mulva ők is látogatókat fogadnak....

A rideg sirköveken bánatos könnyük folynak végig; halotti koszoruk körítik a drága elköltözöttek neveit....

Beestéledik. Az est sötét, csillagokkal himzett szemföldét ezer meg ezer mécsfény világítja meg, lassu lobogásával virrasztva az álmadók felett....

Halottak napja van! — — —

Amott egy ifju özveg a boldog házasság korán szétört lánczszemein kesereg; itt egy fájdalmas arczu ifju kulcsolja át a hideg márványoszlopot, mely hön szeretett arája nyughelyét jelöli; mellette négy árva kesereg a kettős hant felett, mely kenyérkereső apát s gyengéd anyát fedez... Tovább, szülői hívják — de hasztalan! — haza gyermeköket, kinek jövőjéről oly szépeket álmodtak, ki oly sokat ígérő remények teljeseedtől fosztá meg a hazát! S itt... itt egy kis rózsza elhervadtán könyeznek a rokonok, melyet nyíló tavasza hajnalán fonyasztott el a halál fagyos szele....

A halál, e halhatatlan nagy király, kinek birodalma minden perczen népesül, kor és rang különbség nélkül kívánja meg áldozatait. — Az ő birodalmában sors-egyenlőség uralg!

E halottak emlékének szentelt nap egy élő gyászbeszéd, mely életörömeink és a világ folytonos haldoklásáról s enyészteséről szónokol.

Mert mi is a világ?

Roppant tenger ez a világ  
Mindenki egy sajkás rajt',  
Kisebb nagyobb vész hullámok  
Képezik a földi bajt.

Iránytű a böles tanács és  
Vitorla a szorgalom —  
A habokon győzni — a czél —  
S kikötni a partokon....

földecske: útné a kő, ha mind pusztá temetőből állna is az; annak se volnék tán ellensége, ha fennálló jó egészségbe érhetném meg akár az itéletnapját: azonban minden folhordott okaik dacára, engedjék meg nekem a hulla elégetés barátai, ha pártjokra nem állok mind addig: míg mind a kettőt meg nem szerzi számomra a Siemens-féle örökké égő pokol, — vagy akarom mondani kemenceze.

Egyébiránt tudom azt, hogy egy fecske nem csinál nyarat, azon se kételkedem, miként ha csekélységem ily vagy más áron meg nem nyerethetnék is a divatos ügy részére: pártlelei azért nem igen vernék fejüket a falba; nem is a szennyos önérdék szól belőlem, hanem azon szilárd meggyőződés: végtelenül többet vesztené az emberiség a temetők eltörlése, mint azoknak jelen alakjukban fenntartása által. Állításom a következőkkel támogatom.

A nemzetgazdák szűk látóköre, egyoldalú felfogására mutat, hogy a nemzetek vagyoni állapotát, gazdagságát pénzforgalmuk után mérlegelik. Szegény az a nemzet, mely arannyal bővelkedik ugyan, de a szellemi kincs fiai közt nem kelendő. S midőn valaki azon tanácsosál áll elém: a közpénztárak megszókozott ürességét ily vagy amoly eljárással meg fogja szüntetni; — mielőtt terve valószínűsítésére megegyezném: azon biztositást is óhajtanám szerezni, hogy a nemzet erkölcsi, szellemi kincsei nem fognak-e ez által tetemesen megesikenni?

Pedig hitem szerint ép ez fogna bekövetkezni a hullák tervezett elégetése által. Mert akár mit mondjanak is az elégetés pártolói: azon állításukat nem bírják kellő érvényre emelni: miként eljárásuk által nem csökkennék a halottak iránt való kegyelet érzete. Igen is csökkenni, sőt lassan-lassan megsemmisülni fogna az. Mert bár a jelen eljárás mellett is porrá lesznek halottaink idővel, s így csak gyorsították az elégetés által a különben lassu átváltozási folyamat: mind a mellett nem mindegy az, hogy a természet eszközölje ez átváltozást, vagy emberi mesterkedés hozza létre. A holt test lehet az idegen szemlélő vagy tudományos buvár előtt felbomlásnak induló szerves anyag: de a hozzá tartozó rokonok benne még akkor is szeretett kedveseket fogják szemlélni. S ha életben önéletük kockázatásával is megvédették vón a megsértéstől: bizony nehezen fog esni holta után is megnyugodniok abban, hogy szétrombotatásához akaratjukkal hozzá járuljanak. S bár mint gondolkozzék is valaki a vallásos eszmék felől, ha nem hiszi is a kénköves tüzzel égő pokol gyötrelmeit: az eszmetársulat erejénél fogva e kora ifjúságunkban beszívott meggyőződés oly erővel fog hatni érzelmi életünkre, miként halottaink elégetése még gondolatainkban is örökké vissza taszító fog maradni.

Kedveseinktől elválásunk alkalmával azon benyomás fog megmaradni emlékezetünkben, melyet legutóljára gyakoroltak reánk. Ezért nem tanácsos a halálban eltorzult vonásokat szemlélni akarni. A temető hantjai atatt nem a rothadás által szétmarczangolt, porrá lett, hanem az élet teljében virult tetemeiket képzeljük pihenni. Az ily egykori alakját sirba tételek or megőrzött tetem igenis kedvesünk: de azon néhány font hamuban, mely a Siemens kemenceze rostélyán le hull: erős phantasia kell, mely az élt visszavarázsolni bírja. Idegen lesz reánk nézve, mint bármí más por és hamu. Mily érzelmekkel kísérik a megszorodott

felek égetni halottjukat? s midőn a tűz által megemésztett tetem kihült hamvait eltemettetik: igen féltő, hogy a halott iránt különben fennmaradandó kegyelet is kihült akkorára, s az is vele száll a sirba.

Azt hiszem, hogy ez érzést nem szándéka kiölni senkinek, még mindent a hasznosság szempontjából felfogó napjainkban sem. Hát ha még meggondoljuk, miként nem az a valódi haszon, a mit ezüst árkelettel jegyez a börze, hanem az emberi érzelmek szelidülése, nemeseése, ideális czélokért lelkesedni tudása.

Erre pedig rendkívül befoly a halottak emlékeztetének tiszteletben tartása, mert itt csakugyan olyak iránt tanusítunk kegyeletet, kik ezen önfeláldozásukat anyagilag többé nem jutalmazhatják. Ez tehát áldozat még pedig annál becsesebb, mert nyereségre való ki látás nélkül és így valódiilag önzéstelenül hozott.

Tudom, ennél fogva megengedem, hogy művelt ember ily áldozatra bír lelkesülni a nélkül, hogy érzelmének fokozására anyagi támogatásra volna szükség, de a műveletlent az eszme önmagában meg nem indítja, hanem ha valami kézzel foghatóval hozatik azzal kapcsolatba. A művelt ember tiszta hazaszere tetből, nemzetéhez való ragaszkodásból kész az ellen gyilkos fegyverei közé járulni: a műveletlent csak a kényszer viszi erre, vagy ha saját földje, saját énje, vagy saját rokonai vannak kockán. Adakozni köz művelődési czélok elérésére örömmel szokott a művelt, midőn a műveletlen paraszt öklét szorítja zsebben levő erszényére. S minthogy a nemzet nagy tömegét rendszeren műveletlenek szokták képezni, nagy megfontolást igényel egy oly közvetítő tényezőnek megszün tetése, mely a durva föld fiát is magasabb gondolatok s érzelmek ápolására készíti. Bár csak úgy tudnánk megőrizni az enyészettől halottainkat, mint az ősi egyiptomiak; de fájdalom a bebalzsamozás titkát sok más hasznos tudnivalóval egyetembe gúla-sirjaikba vitték.

A helyett tehát, hogy megegetnők halottainkat, ha egyéb nem, a nagy tömeg szelidebb érzelmekre hangolása tekintetéből: hagyjuk meg az eddigi szokást de szépítsük a temetőt.

Egynéhány nagyszerű temetőt volt alkalmam szemlélni s mondhatom ünnepléses érzelmekre ragadtattam minden alkalommal. S különös, — nem annyira a pompás emlékoszlopok, hanem a természet szépsége hatott rám legkedvezőbben. A párisi Père la chaise, a Montmartre, sőt még a pesti temetőkben is sokkal több a nagyszerű emlék, mint teszem a nagy-kőrösi reformatusiban, de itt olyan van a mi amott hiányzik, természeti szépség, erdő, virág, dús növényzet.

Ilyennek szeretném én hazánk minden temető kertjét, milyen a nagy kőrösi. Lenne mindegyik valódi angolkert, mint ez. Oly jól esik a kanyargós utakon egy egy jeles embert fedő emlékkő előtt megállani, vagy a kímálkozó padokra letelepedni s színi a város levegője helyett a balzsamos üde illatot: s a halottak kal társalgás által önmagunkra emlékezni, önmagunkba szállani s ez által javulásunk, tökéletesülésünkre tenni meg az első lépést. Mint mondám nagyszerűbb temetőket igen, de szebbet, kedvesebbet nem láttam, mint az erdő, vagy angolkert alaku nagy kiterjedésű kőrösi temető.

S itt a kellemessel párosítva van a hasznos is. Az évenként vágás alá kerülő temető rész, bőven kiadja azon hasznót, a mit más művelés után sem adna a fűtő-homoktalaj.

Hány falut, várost látunk, melynek alig akad néhány zöldelő fája: holott ha minden sir mellé egy minden talajban díszlő akáczfát ültetnének a rokonok, a díszes emlék mellett hasznos erdeje is lenne helységöknek. Mindenfelé hirdetjük a befásítás szükségességét: én a temetők befásítását tartom legkönnyebben eszközölhetőnek, mert ha egynéhány fa ültetjük ide-oda, már maga az ásás következtében sűrű erdővel nő be csakhamar az egész talaj. Ki nem hiszi ezt: jöjjön Nagy-Kőrösre s győződjék meg saját szemével.

E szerint bőven kiadja a temető föld is azon hasznót, a mit különben huznánk belőle, ha veteményeznők, használhatnók, — az anyagi érdek tehát nem indokolja halottaink elégetését. Hát ha meggondoljuk, miként a temetők befásítása által szerszám s tüzelőfát nyertünk, míg az elégetés által a mindig drágábbá levő fűtő szert vesztesítjük, még kevésbé fogunk az elégetést pártolók sorai közt foglalni helyet.

Egészségi tekintetben se félhetünk olyan nagyon a halottak felbomlása által eredhető miasmáktól. Legyenek távol temetőink a lakhelyektől, vagy oly fekvéssel birjanak, hogy talajvizök ne szívárogon a kutakba s azonnal el van kerülve minden kellemetlenség. Még nagy városok közelében sem ártalmas a kellő fekvéssel választott temető, s ha erdővé alakították, kellemes üdülési helyül szolgál a romlott levegőtől menekülni vágyó lakosoknak. Sőt ha oly drága volna a föld nagy város közelében, hogy temető helyül valóságos veszteség lenne felhasználása: napjainkban, midőn a vasuti közlekedés ily gyors és olcsó, lehetne, mint Londonban teszik, a várostól távolabb venni temető helyet s vasuton szállítani oda a halottakat.

Mi még Istennek hála nem vagyunk oly szűkébe a földnek: tartjuk fel temetőinket, de alakítsunk belőlök pompás angol-kertet kedveseink hamvai fölé, s ápoljuk a kegyeletet az anyagi érdekek sérelme nélkül.

Öreg János.

## Szólészet.

Szőlőgyökerezés (Phylloxera vastatrix.)

Hazánk határain egy szőlészetünkre nézve veszedelmes ellenség jelent meg s fenyegeti szőlőművelésünket. Épen ez alkalommal tehát, midőn a vérszes ellen mindnyájunkat rettegésben tart, nem lesz felesleges, ha egy borászati szak munka nyomán erről bővebben szólnunk:

Nálunk Magyarországon ugyan még nem mutatkozott, de már ideje lenne, ha mi is egyszer nem a magunk kárán tanulnánk.

A szőlőgyökerezés vagy tudományos néven „Phylloxera vastatrix” egyike azon apró élősd rovaraknak, melyek a szőlőgyökéren tartózkodnak és abból táplálkoznak. Hogy hol vette magát, arra igen bajos feleletet adni, mostanában illetőleg mintegy 6 év óta, hogy oly ijesztő károkat tesz; egymásra gyanakodnak két világrész szőlősgazdái, az európaiak erősen állítják, miszerint ezen állat-lak Amerikából hurczoltattak át szőlőveszőkkel. Az amerikaiak pedig Európából származtatják. Dr. Guyot híres francia borász, azonban azt tartja, hogy ezen rovar-ka nem új jelenség, hanem ősi idők óta létezhet, pusztíthatott is el egyes tőkétet, de azt senki sem vizsgálta így léteéről biztos tudomást nem is szereztek. Az is meglehet, hogy valamely más rovarfajnak elkorcsosult

Ha ennyire már eljutál  
Most vár csak a jutalom:  
Elfőd rideg rögjeivel  
A szűk, sötét sirhalom! — —

Bár hol kezdjed földi szereplésedet, ringasson bár arany bölcös miként ringatá, egykor a világhódító Napoleon fiát, a romai királyt; avagy a szegénység jászolában pótlécskád foszlányain pihenj mint egykoron Üdvözítőnk: ha embernek születtél, emberi véget érsz; miután magaddal hoztad a halálcsirát, mely a mező bojtorjánaként előli egykor életed gyenge virágát. — —

És csak eddig? Itt mindennek vége volna?...

Óh nem! Mert mondjátok meg, mit érne itt e földön élvezni a megszámlálhatlan csillagok éveig, mit érne lépten nyomon szagatni le a földi gyönyörök hullékony virágait? Kielégítő ez a tudni s boldogulni vágyó kebel magasabb igényeit, melyek az istentagadót is meg-megzavarják balga álmaiban?...

Óh nem! A világrendező végtelen bölcsessége a büntetés rettentő perczében is remekelt, midőn a halhatatlannak teremtett ember kezébe büne megtorlásául boldogulási szomja enyhítésére a halál poharát nyújtá, mely az örök álom fátyolán át igéri élvezni végre azt, miután a sziv ugy eped, a tulvilágilét örömeit!

E gondolat, mit enyhádó balzsamként csepeget a hit fájó szivünkre, szétszaggatja arcunk bánatát; eláztatja ajkainkon a panaszt, mely elköltözötteink poait érinti; a sziv metsző fájdalma helyett, édes örömmel árasztja kebelünk titkos rejtekeit s keserű könyűnket az öröm harmatepjeivé változtatja, mert ők nem haltak meg, csak elköltöztek s mi viszont látjuk egymást!

Aladár.

## Egy modern Romeo és Juliája.

— Beszély. —

(Folytatás.)

Németből fordította: Klökner Ede.

— Fogadd tehát legbensőbb szerencse kívánatinkat — mondák a többiek.

Nekem Rudolf nyilatkozatai közben különös fontos és meglepett arcot kelle vágnom, hogy Fridrich fejcsóválva poharát írtve fontos arczikefejezéssel folytatá:

— Mond csak nekük mi fontos terved van a tanárral. Talán csak nem akarsz nőszülni? Miután elhátározad magad megtelepedni, önkéntelen ezen gondolatra jön az ember.

A társaság kaczagott. Rudolf zavara arczán vala látható.

— Én eltaláltam, kiálta örömtelt hangon Fridrich. Istenem! mennyire változik minden az ég alatt. Emlekszel még arra, mikor 5 év előtt Gebhard oly boszus volt reád, ...

— Hogy is hívják .... Elise, vagy hogy .... nem valamivel kellemesebben hangzik .... Editha vagy hasonló valami .... ti quasi a sorsra bízatók magatokat, végül te még egy predikatiót tartál az örök nőtlenség mellett. ... S most te akarsz nőszülni?

— Ki mondja azt? kérdé Rudolf hidegvérten.

— Én kérdezlek.

Rudolf néhány pillanatig, gondolatait összeszedve ajkán egy erőtetett mosolynak engedett helyet.

— Ha már olyannyira kíváncsiak vagytok, folytatá kis vártatra — csak megmondom, hogy csakugyan nőszülni fogok.

A társaság ezt hallva csaknem kövé vált és csak kis vártatra eszméltek fel.

— Hogyan! mikép! lehetséges e? kicsoda ő? szép, fiatal, gazdag? hangzott fel mindenütt.

— Te Rudolf, te lész nős ember? ... Az eszme nagyszerű! Hol lakik és hogy hívják őt? Oh emberi sziv hogy lehet ily változó.

— Többet most nem mondok, nem akarom elárulni tervem titkait, veté oda a kíváncsiaknak, de ha majd tisztába jövök, mindenről felvilágosítlak benneteket.

Még mindig zaklatták őt kérdőszökdéseikkel, de eredmény nélkül. Miután meggyőződének, hogy nőgatásai eredménytelenek, engem kezdének ostromolni, mint testi lelki jóbarátját a nőszülni szándékozónak, de erőködésük itt sem vezetett célhoz. Végül meg voltak elégedve az egyszerű hírrel s belenyugodtak, azt valónak tartva.

Már jóval éjfél után volt az, mikor Rudolfal a csendes utcán végig menve haza felé tartottunk. Te szerfelett felizgattad őket, sugá csendesen nekem.

— Nem bánom én! E módot találtam legcélszerűbbnek magamat, mint megjavult embert bemutatnom. Ezáltal fogom magam tisztázni.

— Te valóban nagy gazember vagy! csakugyan ily cselszövőnek nem tartottalak.

— Most hallgass, morálbarát, s hadd elbeszélnem mennyire kedvez a szerencse....

— Igazad van már rég akarád közölni velem, halljuk!

— Gondold csak .... látni fogom őt, hihetőleg holnap vagy okvetlen holnap után.